

Đôi Bạn Mắc Hoa Vòng

Bình Nguyên Lộc

Đêm rằm tháng bảy này, trời đã không mưa Ngâu như thường năm mà lại còn nóng bức khó chịu.

Tuy thế, con đường Hòa Hưng vẫn vắng hoe: ở ngoài ô xa, người ta ngủ sớm như dưới tỉnh.

Thình thoảng một chiếc xe hơi chạy về phía khám đường. Như giữa trường rừng mà ánh đèn pha hay đuổi thú, ở đây, năm bảy con vật cũng phát nhảy vào lề cỏ.

Đó là những con chó đi hừng mát ngoài đường. Chúng từng tam tụ ngũ nơi đó để tìm bạn, để yêu thương, để kể lể cho nhau nghe những câu chuyện chó của loài người mà chúng được mục kích, để cãi nhau, tranh nhau một nhon tinh và rất thường khi xâu xé nhau.

Thật là rậm rật như chó tháng bảy!

Khi ánh đèn bật lên thì trên màn bạc tình cờ ấy, hiện ra nhiều trò chó má và khúc phim ngắn kia thật là kém mỹ tục thuần phong.

Từng cặp một, chúng thơ thẩn dưới ánh trăng mờ, chơi vui trong nguồn ân bể ái. Lại có những anh chàng bị hất hủi, đứng bơ vơ tiu nghỉu; có những anh chàng đang lẻo đẻo theo một bóng hồng; có những cặp nhân tình như giận nhau, đứng cùng nhau mà mỗi người đang nhìn một ngả.

Lạ lắm là trong loài giống này, cái thiếu mà đực lại thừa. Cho nên đây đó vài trận đánh nổi lên, ai cũng cả quyết tranh nhau người ngọc.

Dạ khách là dân tú chiếng: chó ta, mực, vện, phèn chiếm đa số, nhưng cũng có những **béc-dê** lai, kiêu hãnh nhưng quả không hùng dũng chút nào, những con chó vá, lai giống tám mươi đời vương, bé loắt choắt mà cứ làm bộ oai. Những con chó tây chánh hiệu mà mẹ tây nào đó đã bỏ lại khi lui về vườn để hoàn lương, ốm tong teo vì thiếu thịt bò, băng khuôn như chó thời oanh liệt.

Ở đây không phân chia giai cấp: chó ghè cũng lắm khi may mắn lọt vào mắt xanh của cô nàng, chó rụng lông vẫn ngồi trò chuyện được với chó xù, và cả con chó thọt cũng có bạn. FF

Những anh chàng gặp đêm xui xẻo chia nhau đi từng nhà mà rủ ren. Trong đó còn nhiều cô nàng khuê môn bất xuất: chủ chúng nó không muốn chó họ đùm đê con dại, càng không muốn chó họ trao thân một cách phiêu lưu để rồi để ra những tạp giống mà họ không thích.

Những cô nàng kín cổng cao tường này, đẹp thì không đẹp, nhưng chúng có sức quyến rũ của trái cấm. Thế nên nhiều anh chàng rành mải trước ngõ mấy nhà khép cửa phòng thu kia.

Ồi chào là khổ cho các nhà vô phúc này. Bên ngoài chàng kêu chàng hú, bên trong nàng hú nàng hé suốt đêm.

Thật là rậm rật như chó thág báy!

Cái nhà khổ hơn hết là hiệu may Chúc Nữ „chuyên may y phục đàn bà“ như tấm bảng trước đó đã nêu lên.

Hiệu may có che cái thảo bạt phía trước. Thảo bạt đóng bằng cửa song, trong ngoài thấy nhau được. Cổng không kín, tường không cao, bọn nó dễ trao lời nhau và cứ xấn rấn trước nhà đó mà rậm rật.

Cô Tư, cô chủ, ban đầu còn la lấy lệ, mãi sau phải lấy củi phang ra bên ngoài và quát con Ma-Lên hết mấy roi.

Nhưng chúng nào tậ nấy, bọn này cứ nội công ngoại kích, khó chịu quá đi thôi.

Cô Tư đành chịu thua, đi lại giường nằm đọc Liêu Trai để quên chúng nó. Cô tìm dấu đã đánh trên lễ tồ sách hồi nãy và đọc thấy con ma ấy đang lên lầu. Cô bỗng sực nhớ đến tên con chó của mình, nên mỉm cười.

Con Ma-Lên của cô không phải là ma, cũng không leo lên đâu cả. Đó là tiếng Pháp-me-Tây để nói Ma-Đơ-Lên (Madeleine).

Nguyên năm trước, ở xóm có một con mẹ, vợ săn-đá, khách hàng khó chịu nhất của cô; con mẹ tự xưng là Ma-Lên.

Cô Tư rất không ưa con mẹ ấy, nên đặt tên con chó như thế cho bõ ghét.

Nhưng Ma-Lên bốn cẳng là bạn thân nhất của cô Tư. Tết năm ngoái cô về quê thấy nhà bên cạnh nhà ông ngoại cô, người ta toan đem cả một ổ chó con trấn nước cho chết. Động lòng thương, cô xin con chó tốt nhất để nuôi.

Không phải chỉ thương chó chết đuối mà thôi đâu, cô thương vì thấy số phận con chó hơi tựa tựa số phận cô ở cái chỗ bị người đời hắt hủi một cách bất công.

Ở nhà quê, chó thág giêng hay hóa dại, vì thời tiết nóng quá. Hơn thág ấy là thág hoa vông trở, người ta lầm lẫn sự trùng phùng ấy với nguyên nhân bệnh dại, nên gọi bệnh ấy là chứng mắc-hoa-vông. Chó lớn thì họ còn để sống vì còn cần, chó chó mới đẻ là họ trấn nước chết hết kéo chúng nó mắc-hoa-vông mà khốn!

Cô Tư năm đó bốn mươi ba tuổi, tuổi Dần. Chỉ vì cái tuổi Dần báo hại ấy mà trai đòi xa lánh cô, không sợ cô mắc hoa vông mà sợ cô sát chồng, như trong sách nói.

Thuở còn trẻ, ở làng, cô cũng được nhiều người coi mắt. Nhưng không dám nào đi tới nữa cả, sau vụ coi thầy, coi tuổi.

Cô Tư không đẹp, nhưng có duyên, có giáo dục lại có của. Thế mà cô phải chịu nhìn năm thág trôi đi, nhìn tuổi tác cô chồng chất lên mãi trong cảnh cô độc lẻ loi.

Cuộc kháng chiến đã đưa cô trôi nổi lên Saigon mấy năm nay và cô càng cảm thấy cô đơn hơn bao giờ hết giữa đô thị đông đúc này.

Người con gái già, khi qua khỏi tuổi khó khăn bốn mươi, bỗng nghe thân thể và lòng bình thản lại. Cái rạo rức tuổi thơ chỉ còn là một ký ức xa xôi. Tuy nhiên bình thản không có nghĩa là vui vẻ được.

Nếu không có Ma-Lên làm bạn, không rõ cô Tư sẽ buồn đến bực nào. Ma-Lên sạch sẽ, ngoan ngoãn, Ma-Lên triu mến chủ, ít đi đâu.

Nhưng nó là con gái đang thì, lại không hấp thụ được cái giáo dục tiết chế của con gái loài người, nên nó bắt đầu để cho xác thịt làm chủ nó.

Cô Tư đọc tới chỗ chàng thư sinh vừa gác bút ngược lên thì thấy cô gái áo lam đứng trước mặt mình mà mỉm cười, thì bỗng nghe một tiếng „cảng“, con Ma-Lên đã đánh ngã lọ trầu bà để trên bàn gần cửa song.

Cô tức lắm. Cuối xuống đất lượm chiếc guốc mà chọi nó. Ma-Lên hoảng sợ chạy vô riu riu nằm dưới chân giường.

Chủ nó nghiêm sắc mặt mà hỏi xẵng:

- Vậy đó hả?

Chắc Ma-Lên chỉ hiểu một phần lời của chủ nó thôi, phân trách mắng tội đánh bể cái lọ. Phần kia, nó làm sao nhận thức được lý do chủ cấm đoán nó đi ra ngoài để yêu đương.

Chính chủ nó cũng còn chưa hiểu. Nói đúng ra, cô Tư vẫn hiểu nhưng không muốn thú nhận.

Những người xấu bụng, hay ganh tị trước hạnh phúc của kẻ khác. Cô Tư là người tốt. Nhưng rủi thay, cô lại là gái già. Thành ra cô vẫn xấu một chút xíu về chỗ đó. Trước kia, mỗi lần trang bạn đi lấy chồng, cô bỗng thấy hết thương người bạn đó. Lắm khi đâm ra ghét họ, và thỉnh thoảng tìm được những lỗi to lỗi nhỏ của họ lu bù.

Lâu rồi, cô quả không còn ganh tị với ai, vì bạn hữu cô đã thành bà nội, bà ngoại hết cả rồi. Nhưng con Ma-Lên đã đến trong đời cô. Cái ngày mà nó đi song song với con chó Mốc trước nhà, cô lại ngậm ngùi nhớ lại tuổi xuân của mình, rồi như trẻ trở lại, cô cả quyết giữ nó, không cho nó „bị hoen ố“. Phải, cô xem cái việc nó yêu đương là hoen ố thân nó.

Mắng Ma-Lên xong, cô Tư lại tiếp tục đọc sách. Thừa cơ chủ lo ra, Ma-Lên đứng dậy, chạy vòng vòng quanh nhà như gà mắc đẻ. Ngoài kia mấy con chó hàng xóm vẫn đứng đó mà kêu „hựt ... hựt ... hựt“.

Thấy dạng Ma-Lên trở ra, chúng nó áp tới xung phong vào cửa. Tiếng cào vào gỗ nghe sột sột, tiếng hựt, hựt càng phút càng to.

Bị phá rối giữa lúc ham mê câu chuyện, cô Tư lần này giận tràn hông.

Cô chạy mau ra ngoài, vặn khóa mở cửa để đuổi chó. Cô mở hé hé cửa thôi, rồi đứng chắn nơi đó. Nhưng Ma-Lên chen vào hai chân cô, quyết vọt ra. Mưu toan bất ngờ của con chó khiến cô ngạc nhiên. Cô lấy hai chân kẹp cổ nó lại. Nó rấn tới để vọt, mạnh quá tưởng tượng, như có ai đẩy phụ thêm ngoài sau. Nếu cô Tư không khép cửa kịp, thì chắc cô đã ngã sấp vì sức xô của con Ma-Lên.

Đóng cửa xong, cô mệt thở hổn hển, đập một cái lên đầu Ma-Lên rồi đi vào giường.

Tuyệt vọng, Ma-Lên theo chủ đi vào. Lần này nó buồn hiu hiu, nằm gác mõm lên hai chân trước, ra vẻ nhẫn nại chịu số phận.

Con giận nguôi lần, cô Tư nhìn Ma-Lên rồi thương nó hơn bao giờ hết. Nó mới lớn lên, đầy dẫy sinh lực. Tiếng gọi xác thịt mà nó nghe theo, tự nhiên quá, có gì bậy bạ đâu. Thế mà, tại sao nó lại phải bị bắt làm gái già? Đồng loại nó có lánh xa nó đâu, có coi tuổi coi thầy gì để mà sợ nó đâu. Thì tại làm sao bắt nó chịu số phận của một người không may để vào năm Dân?

Cô Tư với tay vuốt lên đầu Ma-Lên, Ma-Lên cảm động góc mõm liếm tay chủ, mắt nhìn cô Tư nói:

- Tôi không hiểu sao chủ cấm đoán tôi, nhưng dẫu sao tôi vẫn thương chủ. Mà ... buồn quá chủ ơi!

Cô Tư nghe vắng vắng ai hát:

*Xưa kia ai cấm duyên bà,
Bây giờ bà già bà cấm duyên tôi.*

Cô tiếp tục vuốt đầu con Ma-Lên mà không nhìn chớ nữa; cô nhìn vào thuở cô hai mươi, xa lắm rồi. Ngậm ngùi thay một thời xuân đã mất! Khoa coi tuổi đã ngăn cô sống tự nhiên ngoài lễ giáo. Đòi cô như còn voi những nỗi niềm gì, nhưng mà lại đầy ứ những uất khí nó xúi cô xử ác với con bạn mến thương hôm nay.

Cô Tư bỗng vụt ngồi dậy, do dự giây lát rồi đứng lên đi ra ngoài.

Ma-Lên cứ bình tĩnh nằm đó, an phận mà chủ đã định cho.

Cô Tư vặn khóa cái rột, mở cửa cái két. Chớ bên ngoài hoảng sợ vệt ra.

Cô kêu:

- Ma-Lên, ra đây!

Ma-Lên như không tin được tiếng kêu của chủ là thật. Nó góc đầu, dáo dác nghe ngóng, đến chừng chủ kêu lần thứ nhì nó mới chắc bụng, nên uể oải bước ra.

Lần này nó không dám hấp tấp. Biết có được đi chẳng?

Cô Tư vuốt lên đầu nó. mà rằng:

- Đi chơi với chúng bạn cho vui!

Rồi phải xô nó ra, nó mới chịu đi cho.